Raadsvoorstel

Zaaknummer: 78975 / 2025

Onderwerp: Bindend advies aanvraag omgevingsvergunning voor de realisatie van Zonnepark Schapendrift aan de Hemelrijkstraat in Odiliapeel.

Auteur	:	Jeroen Staps
Domein/team	:	Ruimte / Planvorming en ontwerp
E-mail	:	Jeroen.staps@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	F.J.M. van Lankvelt J.P.A. van den Heuvel

Effect op de begroting

☐Ja ☒Nee

Onderwerp
Bindend advies aanvraag omgevingsvergunning voor de realisatie van Zonnepark Schapendrift aan de Hemelrijkstraat in Odiliapeel.

Voorstel
1. een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning voor de realisatie van Zonnepark Schapendrift aan de Hemelrijkstraat in Odiliapeel.

Inleiding
Er is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het realiseren van een zonnepark aan de Hemelrijkstraat in Odiliapeel. Het zonnepark heeft een bruto oppervlakte van 20 ha (dat is inclusief de ruimte tussen de panelen en de landschappelijke inpassing) en een capaciteit van ca. 24 MWp. Naast de benodigde technische installaties voor zonnepark wordt binnen het plan ook ingezet op de realisatie van een energieopslagsysteem (EOS). De batterijopslag zal maximaal bestaan uit 10 batterij-units (vergelijkbaar met zeecontainers).

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden de bestaande bestemmingsplannen van rechtswege als het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Ter plaatse geldt het bestemmingsplan “Veegplan Buitengebied Uden” als het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Binnen het besluitgebied geldt de functie ‘Agrarisch met waarden’ met diverse gebiedsaanduidingen. Binnen deze functie kan geen zonnepark worden gerealiseerd.

Voor initiatieven die niet rechtstreeks passen in het omgevingsplan en waarvoor het omgevingsplan ook geen (toereikende) afwijkmogelijkheden bevat, kan middels een buitenplanse omgevingsplanactiviteit

(Bopa-procedure) afgeweken worden van het omgevingsplan. Het college van B&W is hiervoor het bevoegd gezag. Op deze aanvraag is het bindend adviesrecht van de raad van toepassing. Op 16 november 2023 heeft uw raad categorieën van gevallen aangewezen (onder andere 'projecten met betrekking tot energieopwekking en energieopslag ten behoeve van bedrijfsmatige exploitatie') waarbij u gebruik wenst te maken van het adviesrecht over het verlenen van een omgevingsvergunning waarmee wordt afgeweken van het omgevingsplan. Het college van burgemeester en wethouders kan pas een besluit nemen op de vergunningaanvraag nadat het advies van uw raad is ontvangen. Uw advies is –in beginsel- bindend; het college kan hier niet van afwijken.

Beoogd effect
De gevraagde vergunning te verlenen voor het zonnepark waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de gemeentelijke duurzaamheidsambities.

Argumenten

1.1 Voorliggende aanvraag komt voort uit het tenderproces Zon-op-land
De opgave voor de gemeente Maashorst binnen de RES is 0,15 TWh in 2030, waarvan bij aanvang van het RES-bod al 0,03 TWh gerealiseerd was. Een deel van de opgave moet gerealiseerd worden door grondgebonden zonneparken. Voor het vergunnen van zonneparken in de gemeente Maashorst is in 2023 een tender opgestart. Tijdens de openstellingsronde zijn 8 initiatieven ingediend. Door een deskundigenpanel zijn de initiatieven beoordeeld waarna deze in een voorkeursvolgorde zijn geplaatst. Het voorliggende plan kwam hieruit als tweede naar voren. Het initiatief is in overleg met de gemeente verder uitgewerkt tot de nu voorliggende aanvraag omgevingsvergunning.

1.2 Er is sprake van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'
Afwijken van het omgevingsplan is slechts toegestaan indien sprake is van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. De aanvraag is voorzien van een motivering waaruit blijkt dat aan deze voorwaarde wordt voldaan. In het document wordt ingegaan op de verschillende planologische en milieuaspecten en de relevante beleidskaders. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling zowel planologisch als beleidsmatig aanvaardbaar is. Uit het onderzoek naar de diverse ruimtelijke en milieuaspecten blijkt dat er geen belemmeringen optreden. Aangetoond is dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

1.3 Het zonnepark wordt landschappelijk ingepast
In opdracht van Sunvest heeft bureau Haver Droeze samen met Ecogroen een landschappelijk inpassingsplan gemaakt. De realisatie van het inpassingsplan wordt als voorwaarde aan de omgevingsvergunning verbonden.

1.4 Het zonnepark levert aanvullende kwaliteiten bovenop de beleids- en addendumvoorwaarden
De initiatiefnemer gaat verder dan de minimale beleidsvoorwaarden door te voldoen aan optionele voorwaarden uit het gemeentelijk beleid en de RES-uitgangspunten voor efficiënt ruimtegebruik. Een deel van het zonnepark voorziet bijvoorbeeld in meervoudig ruimtegebruik door de opwek van duurzame zonne-energie te combineren met natuurontwikkeling en Agri-PV, waarbij een deel van het plangebied agrarisch in gebruik blijft. Daarnaast worden de randen, evenals de ruimte onder en rond de opstelling, natuurlijk beheerd met behulp van schapen. Hoewel dit niet behoort tot de optionele

voorwaarden uit het gemeentelijk beleid en de RES-uitgangspunten, worden in het plangebied informatieborden geplaatst die bezoekers informeren over de peelrandbreuk en de ontwikkeling van het landschap, ten behoeve van educatie en recreatie.

1.5 Het initiatief speelt in op de maatschappelijke behoefte voor energieopslag

Op het zonnepark wordt een energieopslagsysteem (EOS) gerealiseerd, waarmee wordt ingespeeld op de grote maatschappelijke behoefte aan energieopslag. Dit systeem draagt bij aan de reductie van netcongestie door de mogelijkheid om energie op te slaan en energielevering beter over de dag te spreiden.

1.6 Voor het project is ruimte gereserveerd in de netcapaciteitsplanning

Door de netcongestie kan de uitvoerbaarheid in het geding komen wanneer niet binnen een redelijke termijn een aansluiting kan worden verkregen. Voor dit project is een offerte voor een projectaansluiting afgegeven door Enexis. Daarmee is sprake van een serieuze reservering binnen de netcapaciteitsplanning. Dit betekent dat het project naar verwachting binnen een termijn van 3–5 jaar aangesloten kan worden. De laatste berichtgeving vanuit Enexis geeft een verwachte aansluitdatum van 2027. Ook de capaciteitskaart bevestigt dit.

1.7 De ontwikkelaar heeft op een goede wijze invulling gegeven aan de verplichte participatie

Op 16 november 2023 heeft de raad een lijst van gevallen vastgesteld waarin participatie verplicht is. Voorliggende aanvraag valt hieronder. Conform het beleid van de gemeente heeft Sunvest onderscheid gemaakt in kringen van betrokkenheid (de kleine kring beslist mee, de middelgrote kring praat mee, de grote kring wordt geïnformeerd). Op verschillende momenten hebben keukentafelgesprekken plaatsgevonden en is gesproken met belanghebbende organisaties. Ook zijn er twee informatieavonden geweest en vindt regelmatig communicatie plaats via brieven en de website. Omwonenden hebben de wens voor goede landschappelijke inpassing uitgesproken, zodat de zonnepanelen zoveel mogelijk aan het zicht worden onttrokken. Deze wens sluit aan bij de voorwaarde voor de gemeente om medewerking te verlenen en wordt meegenomen in het plan. Het verslag van de participatie is als bijlage bij de aanvraag gevoegd

1.8 Particulieren en bedrijven krijgen de mogelijkheid om te participeren en om mee te profiteren

Sunvest zal zich maximaal inspannen om ervoor te zorgen dat inwoners en bedrijven van de gemeente Maashorst voor ten minste 50% (mede)eigenaar zijn van het zonnepark. Hiertoe wordt:

- 25% van het eigendom onder gebracht bij Uden Landerd Energie Coöperatie U.A. (hierna: Uleco) en 25% van het eigendom gericht op een SCE-regeling, onder te brengen bij een energiecoöperatie die voor een lidmaatschap via woningbouwcorporaties huurders uit de sociale sector benadert om bij te dragen aan de bestrijding van energiearmoede en die zich op het vergroenen van stroomverbruik richt.
- Daarnaast zal Sunvest ten minste € 0,50 per opgewekt MWh storten in een door Uleco -dan wel een andere onafhankelijke lokale energiecoöperatie- op te richten fonds. Dit fonds moet ten goede komen aan de omgeving van het project.
- Sunvest zal uit het resultaat van het zonnepark ten minste € 0,50 per opgewekt MWh storten in een gemeentelijk energiefonds. Het gemeentelijk energiefonds wordt ingezet voor duurzaamheidsdoeleinden binnen de gemeente Maashorst.

1.9 Na afloop van de instandhoudingstermijn wordt het zonnepark verwijderd

Het zonnepark heeft een tijdelijke instandhoudingstermijn van 25 jaar. Deze termijn start na oplevering van het zonnepark. Na deze termijn worden de panelen en de installaties verwijderd. In overleg met de ontwikkelaar en de grondeigenaar zal ruim voor het verstrijken van de instandhoudingstermijn worden bekeken welke landschapselementen die in het kader van de landschappelijke inpassing zijn gerealiseerd in stand kunnen worden gehouden.

1.10 Gedeputeerde Staten hebben uitstel verleend
Vanwege een aanscherping van de zonneladder op nationaal niveau is de provinciale Omgevingsverordening in 2024 gewijzigd. Hierbij is in de Omgevingsverordening overgangsrecht opgenomen voor plannen die op het moment van inwerkingtreding van de gewijzigde regeling in een vergevorderd stadium verkeren. Op initiatieven waarover is besloten voor 1 juli 2025 blijft het recht van toepassing zoals dat gold op 1 januari 2024. Vanwege de complexiteit van besluitvorming kunnen Gedeputeerde Staten deze termijn op verzoek voor een concreet initiatief met een half jaar verlengen als voldoende is aangetoond dat besluitvorming voor 1 juli 2025 niet mogelijk is.

Wij hebben dit uitstel aangevraagd bij Gedeputeerde Staten aangezien de planning voor het verlenen van de vergunning voor 1 juli 2025 niet meer haalbaar bleek. Op 8 juli jl. hebben GS het gevraagde uitstel verleend (tot 1 januari 2026).

1.11 Naar aanleiding van het advies van de provincie wordt de onderbouwing aangepast
Omdat de voorliggende aanvraag provinciale belangen raakt hebben wij de aanvraag voor advies aan de provincie Noord-Brabant voorgelegd. Op 21 juli 2025 hebben wij het advies van de provincie ontvangen (zie bijlage 3). De provincie concludeert dat de aanvraag (deels) in strijd is met de instructieregels zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Een aantal onderdelen vraagt nog om een nadere onderbouwing. Samengevat moeten de volgende onderdelen nader worden onderbouwd:

- De wijze waarop het zonnepark is vormgegeven;
- In de motivering behorende bij de BOPA moet de ‘lagenbenadering’ beter worden uitgewerkt;
- Het plan geeft nog onvoldoende inzicht in de wijze waarop het kan bijdragen aan versterking van het bovenliggende Natuurnetwerk Brabant;
- De ligging van de poelen die worden gerealiseerd is niet logisch;
- De aardkundige waarden (peelrandbreuk) komen onvoldoende naar voren in het ontwerp;
- Gevraagd wordt om de financiële participatie nader te duiden;
- De tijdelijkheid van het zonnepark moet worden geborgd. Dat geldt ook voor de instandhouding van de landschappelijke inpassing.

Naar aanleiding van het advies is de aanvraag aangepast. Door Sunvest is een aangepaste BOPA-motivering aangeleverd waarin een aantal van bovenstaande onderdelen beter is onderbouwd. Daarnaast is een notitie aangeleverd waarin Sunvest puntsgewijs ingaat op de zaken die in het advies van de provincie worden benoemd (bijlage 4). Wij concluderen dat voldoende onderbouwd kan worden dat de aanvraag voldoet aan de provinciale instructieregels. Wel zal de motivering behorende bij de BOPA nog op een aantal onderdelen aangevuld moeten worden. Het gaat hierbij om de nadere duiding van de ligging van het park ten opzichte van de peelrandbreuk en de situering van de poelen. Deze aanpassingen zullen worden verwerkt voordat de omgevingsvergunning wordt verleend

1.12 Zonder advies van de raad mag het college geen besluit nemen
Onder de Omgevingswet is het college bevoegd om BOPA’s te verlenen. Als gevolg van uw besluit van 16 november 2023 moet het college de raad op grond van artikel 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet

om een advies vragen. Het besluit omtrent de aanvraag moet met inachtneming van het advies van de raad worden genomen. Indien uw raad besluit negatief te adviseren op dit voorstel, dan zal het college de aanvraag omgevingsvergunning – in beginsel- moeten weigeren. Een negatief advies van de raad moet wel voorzien zijn van een goede motivering.

Het bindend advies is alleen bindend voor zover het is gebaseerd op de beoordelingsregels voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (artikel 16.15b Omgevingswet). Adviseert uw raad om de omgevingsvergunning te verlenen of te weigeren vanwege redenen die geen deel uitmaken van de beoordelingsregels of daarmee in strijd zijn? Dan moet het college dit advies negeren.

Kanttekeningen
Tegen de verleende omgevingsvergunning kan bezwaar en beroep worden ingediend. De start van de bouw is afhankelijk van het moment waarop de vergunning onherroepelijk is.
Daarnaast moet er voldoende netcapaciteit zijn en moeten de benodigde rijkssubsidies zijn toegewezen.

Financiën
Het afgeven van een advies door de raad heeft geen financiële consequenties. Voor het in behandeling nemen van de omgevingsvergunning en de BOPA wordt conform de Legesverordening 2025 een vast bedrag aan leges in rekening gebracht. Deze worden op de gebruikelijke wijze geïnd.

Met initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten onder andere ter verhaal van eventuele (nadeelcompensatie)kosten.

Duurzaamheid
De ontwikkeling van het voorliggende zonnepark draagt bij aan de doelstelling van de gemeente Maashorst om het huidige aandeel in elektriciteitsverbruik in Maashorst van 0,15 TWh in te vullen met duurzame energie. Naast het gebruik van zon op daken zet de gemeente ook in op grondgebonden zonneparken. Het voorliggende plan levert een bijdrage aan de verduurzaming van de energievoorziening.

Participatie
De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het informeren van de omgeving. Het participatieverslag is als bijlage bij de aanvraag gevoegd.

Communicatie
Het besluit omtrent (het verlenen van) de vergunning wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze gepubliceerd. Belanghebbenden kunnen eventueel bezwaar en beroep aantekenen.

Vervolg
Als uw raad besluit om een positief advies uit te geven, dan kan de omgevingsvergunning worden verleend. Tegen dit besluit kan bezwaar worden gemaakt.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Aanvraag om omgevingsvergunning, ingediend op 19 augustus 2025
2. Advies provincie 21 juli 2025
3. BOPA onderbouwing 8 augustus 2025

4. Memo wijzigingen BOPA
5. Tekening D01 plattegrond
6. Tekening D02 doorsnedes
7. Quickscan flora en fauna
8. Stikstofberekening
9. Watertoets
10. Participatierapport
11. Landschappelijke inpassing

Bijlagen ter informatie

1. N.v.t.

Maashorst, 26 augustus 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas